

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XCI [i. e. XCII]. An vllum peccatum nullâ poenitentiâ deleatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

& Conc. Trident. & S. Scriptura; in meo Antichristo, pars. 3. q. 34. Itemq; S. Patres. Et tamen gratis iustificamur; quia Contritio est ex dono Dei; cui cooperatur cōtritus, & meretur in gratia gratiā auctiorem, de congruo, ex Dei benignitate; quod meritum est non simpliciter, sed aliquo modo. Sic Aug. epist. 106.

II. Contritio cum Voto Sacramenti operatur remissionem etiam ante Absolutionem. 1. Peccavi Domino: 2. Reg. 12. Et continuo Nathan ait: Dominus quoque transiit peccatum tuum. Psal. 31. Dixi: Confitebor aduersum me iniustitiam meam: Et tu remisisti impietatem peccati mei. 2. Caritas efficit filios Dei, 1. Ioann. 3. ac proinde hæredes Dei, Gal. 4. 3. In articulo mortis, fatentur ipsi aduersarii, si non adsit Confessarius, aut Baptizans, potest quis iustificari contritione cum voto Sacramenti.

DICO AD I. Dilectio est dispositio vltima ad remissionem, coniuncta cum Contritione.

AD KERNIRIUM: Vult cum suis, Fidem solam iustificare: Hæc si excitetur ante Absolutionem auditione, lectione, aut Baptismi recordatione; quomodo iustificatio non erit perfecta etiam ante absolutionem. Deinde Lutherus ait: Credete absolutum, & absolutus es, esse iaco absoluaris.

QVÆSTIO XCII.

An vllum peccatum Pœnitentiā non deleatur?

NOVATIANI negasse videntur de enormibus peccatis teste Paciano epist. 3. Ambr. &c. Idemq; Armandus probabile esse censuit. I. Quia, 1. Reg. 2. si peccauerit vir in virum, placari ei potest Deus: Si autem in Deum peccauerit vir, quis pro eo orabit? II. Prou. 1. Vocari, & renuisti. &c. inuocabunt me. & non exaudiam. III. Antiochus, 2. Mach. 9. orabat sceleratus De-

um, à quo non esset misericordiam consecuturus, Esau, Heb. 12. postea cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est. Non enim inuenit pœnitentiæ locum, quamquam cum lacrymis inquisisset eam. IV. Peccatum in Sp. Sanctum, est irremissibile. Mat. 12. Luc. 12. Mar. 3. 2. & Heb. 9. Impossibile est eis, qui semel sunt illuminati &c. 3. Heb. 10. Voluntas de peccantibus nobis, est acceptam notitiam veritatis, iam non relinquitur hostia pro peccato. 4. 1. Ioan. 5. Est peccatum ad mortem. pro eo non dico, ut reges qui.

Vide supra quæst. 80. LUTHERVM ex parte; CALVINVM perfecte Nouatianisare. Vide item in Genealog. p. 3 q. 19.

AUTOR. Indubitatum est, esseq; debet; omnia peccata, quot, quanta & qualia sint, expiari Pœnitentiā posse. 1. Teste S. Scriptura in meo Antichristo p. 3. q. 35. 2. Sic definitio Ecclesiæ in Conc. Lateran. c. 1. 3. Ita S. Antiquitas S. Patrum ac Cōsentus Hilar. Can. 8 in Matt. Ambr. 1. 2. de Pœn. c. 4. Hier. Aug. Basil. Chrys. &c.

DICO AD I. Indicat Heli peccata in Deum, quam in homines, difficilius remitti. Et, quis orabit: ait S. Amb. l. 1. de Pœn. c. 8. non significat, nullus, sed quis insignis amicus Dei: Qualis, Exo. 32. Moyses exauditus est pro idololatria populi.

AD II. Illa de damnatis in orco dicuntur. Sicut Matt. 25. fatuæ clamant, Aperit. Itemque, Luc. 13. talibus dicitur: Nescio vos. Sic Luc. 16. clamat in flammis Epulo. Aut, qui ea de Viuis acceperit; is intelligat obstinare impœnitentes.

AD III. Antiochus corporis morbum, mortemque deprecatus est; non animæ. Esau benedictionis locum non inuenit; quod iam in alium esset trās lata.

AD IV. Retoluendum quæruntur duo.

Peccatum in Spiritum Sanctum
quod sit & quale?

Sententiæ variant.

I. ORI-

II. ORIGENIS in Mat. 12. Peccatum in Sp. S. est omne, quod post Baptismum patitur. Quia finxit, Patrem omnibus in rebus esse; Filium in solis Rationalibus; Sp. Sanctum in Fidelibus. Sic & NOVATIANI, teste Hieronymo epist. ad Marcellam.

At hoc refellit S. Athanasius.

II. S. AUGUSTINI in Ench. c. 85. & serm. 11. de Verb. Dom. Esse Finalem impœnitentiam.

At hæc solum committitur in morte: in vita autem blasphemia in Sp. Sanctū fit: Ita verò est huius Circumstantia quædam, non ipsa est. De peccatis ergo Viuentium Phariseorum loquitur Dominus, Mar. 3. Item Apostolus, Heb. 6. & 10. De impœnitentibus etiam in agone, I. Ioa. 5. Est peccatum ad mortem. &c.

III. D. THOMÆ 22. q. 14. & Magister 2. dist. 43. Peccatum ex Infirmirate esse in Patrem: peccatum ex Ignorantia esse in filium: peccatum ex Malitia esse in Sp. S.

At peccata Malitiæ etiam in hoc sæculo remittuntur. Neque peccatum Malitiæ est certa species peccati; blasphemia verò in Sp. S. est speciale: Vnde omnis blasphemia in Sp. S. peccatum malitiæ; sed non contra.

I V. Sententia Verior: Peccatum in Sp. S. esse propriè Agnitæ Veritatis impugnatio: n. Quia Spiritui Sancto propriè tribuitur Illuminatio mentium, & Operatio miraculorum: Vt, qui Ioann. 16. Docet omnem Veritatem: Et, I. Corin. 12. Diuidit singulis, prout vult, gratiam sanitatum, alteri linguarum. &c. Ita S. Patres Athan. Chrys. Hilar. Ambr. Hieronym &c. Peccatum in Sp. S. vocat Dominus illud Phariseorum, Mar. 3. In Beelzebub eiicit demonia. Et, Matt. 12. Ecce homo vorax & potator vini: dicitur blasphemia in filium ab S. Athan. Hieronym &c. at peccatum dicentium in Beelzebub eiicit. &c. esse in Sp. S. quod per

hunc facta miracula tribuerent Spiritui nequam. Hinc negatio Petri, & persecutio Pauli non erant peccata in Sp. S. Nam illa ex infirmitate, hæc ex ignorantia acciderat.

Tale peccatum in Sp. Sanctum cur Irremissibile dicitur?

I. Theophil. & Abul. in Mat. Quia nunquam remittitur sine pœnitentia vt malitiæ, non ignorantie vel infirmitatis peccatum.

At ita omnia peccata malitiæ forent in Sp. S.

II. Richardus. Irremissibile dicitur ratione temporalis pœnæ irremissæ post remissam culpam.

At SS. Patres interpretantur id de irremissæ culpa: quia absolutè loquitur Dominus.

III. Athan. Hil. Hier. &c. Ita peccantes ratio ad veram peruenire pœnitentiam; vt pote desertos à Deo, inque reprobum sensum datos.

At tametsi verum hoc; temperandum tamen censet S. Chrys. in Matth. 12. Ambr. l. 2. de pœn. c. 4. Alioquin omnis agnitam Veritatem impugnans desperare deberet: quod absurdum. Item nos pro talibus non orare oporteret.

I V. Expositio Communis S. Patrum. Irremissibile esse; non Absolutè: sed ordinariè, vt plurimum non curatur remitti: 1. Tum quia repudiat gratiam Dei: 2. Tum quia nil in se habet, vnde excusari possit: cum sit peccatum malitiæ; non infirmitatis, aut ignorantie. Veruntamè, Matth 19. Quod impossibile est apud homines; apud Deum possibile est. Hinc RESPONDETUR ad Hebr. 6. Apostolum ibi de Pœnitentia ante Baptismum adultorum loqui. Vt hic nunquam renouatur, ita nec illa: quia ait, rursum crucifigentes Filium Dei: nam cum bapti-

baptizamus, similitudini mortis Christi conformamur: at Christum oportuit semel tantum crucifigi; ergo & nos semel Poenitentiam baptismali renouari. Sic intelligitur hoc *Heb. 10.* Non relinqui hostiam, id est, non alium fore Christum crucifigendum. Ita Chrys. Amb. Istud: *Peccatum ad mortem*, dicitur, perleuerans ad mortem: Ita *Aug. l. de corrept. & grat. c. 12 Amb. &c.* Erpro tali; ait Hieron. *l. 1. contra Iovin.* difficulter exauditur oratio: *Quis autem scit, ait, fratrem peccare ad mortem.*

Q V Æ S T I O X C I I I.

Contritio ex timore pœnæ num bona sit?

LUTHERVS initio docuit Timorem seruilem, (quo solus pœnæ metu à peccato abstinetur, aut de co doletur) facere hypocritas, & magis peccatores.

LUTHERANI ceteri, & CALVINIANI affirmant Vilem esse, vt initium poenitentiae.

SVADET Lutherus istis, in *serm. de poenit. & in assert. art. 6. 1.* Contritio ex metu legis violenta est, vt extortat; ideo auget peccatum; quia remoto mandato placeret peccatum. 2. Odium peccati, ortum ex metu, non est verum odium; sed verum est, quod ex amore iustitiae oritur. Vnde illud non promanat ex sincero corde; ideo hypocritam facit. 3. Quia timor seruilis est inordinatus; cum pœnam magis, quam culpam timeat.

AU T O R. Ex Timore pœnarum orta contritio, est bona. 1. Teste Sacra Scriptura: quæ docet timorem seruilem præcedere dilectioni in conuertendis: ideoque incutit timorem, vt poenitentiam meditentur conscii: Et illum à Deo inspirari asserit. 2. Ita Traditio Ecclesiæ, Sanctique Patres. 3. Ratio: Quia naturale est timere malum Gehennæ, quod accidere potest. Deinde aut voluntatem, aut opus coërcet à malo: quod bonum. Demum ille timor est vnum è

7. donis S. Spiritus, vt initium sapientiae. Ita S. Patres,

DI C O A D I. Non est coactum, quod deliberato suscipitur ac liberè; vt hic timor, vt pote à Deo inspiratus; Deus autem non potest autor esse peccati vel hypocrisis. Quod si is solum opus impediatur peccati, bonus est, sed non contritio; si & opus & Voluntatem, contritio fit.

AD II. Dolor de peccatis ob timorem non est perfectum odium; ideo id vocamus Attritionem, non Contritionem.

AD III Imperfectus est, vt incipiens ab imperfectis ad perfectiora peruenturus. Et seruilliter timentes, mali sunt; nō ipse timor seruilis, quia etsi sit in peccatore; non tamen est peccatum, aut causa peccati; sed obstaculum peccandi.

Q V Æ S T I O X C I V.

Confessio an sit necessaria iure diuino coram Sacerdote?

LUTHERVS *l. Capt. Babyl. e. de pœn.* Confessio seuerata est vtilis, ac necessaria; Sed 1. Probari nequit ex Scriptura. 2. Necesse non est confiteri omnia Sacerdotibus. 3. Reprobatur circumstantiarum Confessionem. 4. In *Serm. de pœn.* Confitenda esse non Venialia; nec Mortalia omnia; sed tantum manifestè mortalia; Alioquin, art. 9. nihil relinquitur Deo ignoscendum. 5. In *Serm. de Confess.* anno 1519. Confessionem Sacerdotibus fieri solutam, esse à Papa institutam solo Melancht. in *Conf. Aug.* Enumerationem peccatorum esse omnium impossibilem.

II. CALVINVS *Instit. l. 3. c. 4 §. 7.* Miror quā fronte ausint contendere, Confessionem Iuris esse diuinam. Cuius equidem vetutissimum usum esse fatemur; sed quem facile euincere possumus suis liberum, Et §. 11. Confessionem Generalem admittit Ministro faciendam in Ecclesia; Et §. 12. Priuatam quoque coram Pastore, cum quis sic angitur, vt explicare conscientiam solus